

I. feladatsor

Az I. feladatsorban húsz kérdés szerepel. Minden kérdés után 5 választ tüntettünk fel, melyeket A, B, C, D, illetve E betűkkel jelöltünk.

Írjuk a **VÁLASZLAPRA** a feladat sorszáma mellé azt a betűt, amely az adott kérdésre a megfelelő választ jelöli.

1. A radioaktivitásra és az izotópokra vonatkozóan az alábbi állításokat vizsgáljuk:

- 1/ Ha egy atommag alfa-sugárzást bocsát ki, rendszáma csökken, ha béta-sugárzást, rendszáma nő.
- 2/ A nagyobb rendszámú atomok ($Z > 20$) stabilis izotópjainak tömegszáma nagyobb, mint a rendszámuk kétszerese.
- 3/ Egyetlen olyan izotóp sincs, amelyben több a proton, mint a neutron.
- 4/ Ha egy elemet csak egyféle izotóp alkot, relatív atomtömege biztosan egész szám.

Melyik állítás HAMIS?

- A) A 2. és a 3.
- B) A 3. és a 4.
- C) Az 1. és a 4.
- D) A 2., a 3. és a 4.
- E) Egyik állítás sem hamis.

2. *Az oxidációs számokra vonatkozó állítások közül melyik NEM IGAZ?*

Kötött állapotban

- A) a H oxidációs száma mindig +1.
- B) a F oxidációs száma mindig -1.
- C) az O oxidációs száma lehet -1 is.
- D) az alkálifémek oxidációs száma +1.
- E) a C oxidációs száma többféle lehet.

3. Melyik gáz hidrogénre vonatkoztatott sűrűsége a legnagyobb az alábbiak közül:

- A) nitrogén
- B) etilén
- C) ammónia
- D) szén-monoxid
- E) levegő

4. Melyik állítás IGAZ?

1/ Három ligandum esetén a téralkat mindig síkháromszög.

2/ A XeF_4 molekula tetraéderes szerkezetű.

3/ A központi atom nemkötő elektronpárja befolyásolja a téralkatot.

4/ Az etilénmolekulában a kötésszögek pontosan 120° -osak.

- A) Mind a négy igaz.
- B) Az 1. és a 2.
- C) Az 1., a 2. és a 4.
- D) Csak a 3.
- E) A 3. és a 4.

5. A komplexekre vonatkozó állítások közül melyik HIBÁS?

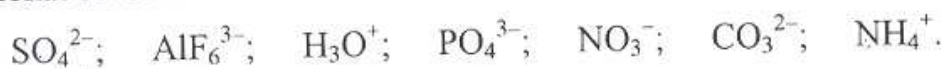
- A) Az akvakomplexeknél a ligandumok a H_2O -molekulák.
- B) A hidroxokomplexeknél a ligandumok az OH^- -ionok.
- C) A kloridkomplexeknél a ligandumok a Cl^- -ionok.
- D) A rodanidkomplexeknél a ligandumok a SCN^- -ionok.
- E) Az aminkomplexeknél a ligandumok az NH_4^+ -ionok.

6. Melyik két elektródból állítható össze a legkisebb elektromotoros erejű galvánelem?

	elektród	standard elektródpotenciál
1/	Zn/Zn ²⁺	-0,76 V
2/	Ni/Ni ²⁺	-0,23 V
3/	H ₂ /H ⁺	0,00 V
4/	Cu/Cu ²⁺	+0,34 V
5/	Ag/Ag ⁺	+0,80 V

- A) 1. és 5.
 B) 1. és 3.
 C) 2. és 3.
 D) 1. és 2.
 E) 3. és 4.

7. Ionokat sorolunk fel:

Melyik állítás **HIBÁS**?

- A) A felsoroltak közül **kettőnek** a központi atomja negatív oxidációs számú.
 B) A felsoroltak közül **háromban** van 109,5°-os kötésszög.
 C) A felsoroltak közül **kettő** izoelektronos (azonos elektronszámú) a vízmolekulával.
 D) A felsoroltak között van **egy** olyan, amelyikben pontosan 90°-osak a kötésszögek.
 E) A felsoroltak közül **háromnak** minden atommagja elhelyezhető egy síkban.

8. Melyik sor tartalmazza a 25%-os NH₃-oldatban előforduló összes iont és molekulát?

- A) NH₃(aq); H₂O; OH⁻(aq); NH₄OH(aq)
 B) NH₄⁺(aq); OH⁻(aq); NH₃(aq); H₂O; H₃O⁺(aq)
 C) NH₄⁺(aq); NH₄OH(aq); H₂O; OH⁻(aq); NH₃(aq); H₃O⁺(aq)
 D) H₂O; NH₄⁺(aq); OH⁻(aq); NH₃(aq);
 E) NH₄⁺(aq); OH⁻(aq); NH₄OH; H₂O; H₃O⁺(aq)

9. Az alábbi reakciók közül hány esetben képződhet kén-dioxid gáz?

- $\text{Cu} + \text{ccH}_2\text{SO}_4$
- $\text{Na}_2\text{SO}_3 + \text{ccH}_2\text{SO}_4$
- $\text{FeS}_2 + \text{O}_2$
- $\text{CaSO}_4 + \text{HCl}$
- $\text{Na}_2\text{S} + \text{CH}_3\text{COOH}$
- $\text{H}_2\text{S} + \text{O}_2$

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 6

10. A felsorolt vegyületek közül hánynak semleges kémhatású a vizes oldata?

KCl , Na_2SO_3 , Na-acetát, K_2CO_3 , Na_3PO_4 , NaHSO_4 , NH_4 -acetát,
 KHCO_3 , Na_2SO_4 , NH_4Cl

- A) 1 vegyületé
- B) 2 vegyületé
- C) 3 vegyületé
- D) 4 vegyületé
- E) 5 vegyületé

11. A felsorolt vegyületek közül hányal NEM lép reakcióba a NaOH -oldat?

$\text{Cl}_2(\text{g})$, $\text{K}_2\text{SO}_4(\text{aq})$, $\text{O}_2(\text{g})$, $\text{H}_2\text{O}_2(\text{aq})$, $\text{CO}_2(\text{g})$, $\text{KCl}(\text{aq})$,
 $\text{Br}_2(\text{l})$, $\text{H}_2\text{S}(\text{g})$, $\text{NH}_3(\text{g})$

- A) 1 anyaggal
- B) 2 anyaggal
- C) 3 anyaggal
- D) 4 anyaggal
- E) 5 anyaggal

A következő gondolat kísérletre vonatkozó kérdések a 12-13-14-es tesztben szerepelnek.

Összeöntjük az alábbi 2 mol/dm^3 koncentrációjú oldatok különböző térfogatait:

1/ 1 térfogat H_2SO_4	+	1 térfogat NaOH
2/ 1 térfogat HCl	+	1 térfogat K_2CO_3
3/ 1 térfogat KOH	+	1 térfogat HCl
4/ 2 térfogat CH_3COOH	+	2 térfogat NaOH
5/ 1 térfogat HNO_3	+	1 térfogat KOH

12. *Hány esetben lesz az összeöntött oldat semleges?*

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) Egy esetben sem lesz semleges az oldat.

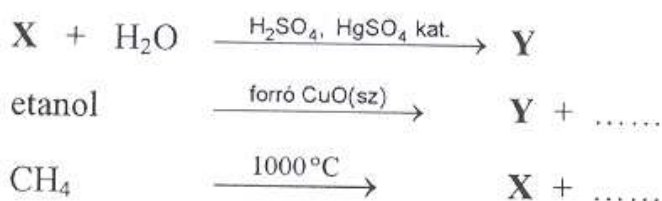
13. *Melyik esetben lesz lúgos az oldat?*

- A) A 2. és a 4.
- B) Az 1. és 2.
- C) A 2., a 3. és a 4.
- D) Az 1. és az 5.
- E) Egyik esetben sem.

14. *Melyik esetben fejlődik gáz?*

- A) A 2.
  - B) A 3.
  - C) A 4.
  - D) Az 5.
  - E) Egyik esetben sem.
-

15. A részben kiegészítésre szoruló három reakcióegyenletben X és Y milyen anyagnak felel meg?

- A) X = etán   Y = acetaldehid
 B) X = etilén   Y = ecetsav
 C) X = etilén   Y = acetaldehid
 D) X = acetilén   Y = acetaldehid
 E) X = acetilén   Y = ecetsav

16. Melyik anyagnak a legmagasabb a forráspontja (azonos körülmények között)?

- A) acetaldehid
 B) aceton
 C) dimetiléter
 D) ecetsav
 E) etilalkohol

17. Az alábbi reakciók közül melyik NEM megy végbe?

- A) $H_2CO + H_2O = H_2C(OH)_2$
 B) $2 CH_3COOH = CH_3COCH_3 + CO_2 + H_2O$
 C) $C_2H_5OH + C_6H_6 = C_6H_5OH + C_2H_6$
 D) $CH_3COOC_2H_5 + NH_3 = CH_3CONH_2 + C_2H_5OH$
 E) $C_4H_5N + 4 Br_2 = C_4HNBr_4 + 4 HBr$

18. Az alábbiak közül melyik az a vegyület, amelyik leglassabban reagál brómos vízzel?

- A) olajsav
- B) szőlőcukor
- C) metil-akrilát
- D) etilén
- E) gyümölcscukor

19. Melyik állítás **HAMIS** az alábbiak közül?

- A) A purin egy piridin és egy imidazol molekula "összeolvastásával" vezethető le.
- B) Az adenin és a guanin a DNS-ben és az RNS-ben található purinvázis vegyületek.
- C) A purin vízben jól oldódik.
- D) Az adenin a molekulában található aminocsoport révén gyenge bázis.
- E) A purinbázisok a nukleinsavakban a cukorrészhez kapcsolódnak.

20. Az alábbi állítások közül melyik **IGAZ**?

- 1/ Az amidcsoport egy C-atomból és egy-egy hozzá közvetlenül kapcsolódó oxigén- és nitrogénatomból épül fel.
- 2/ Az amidcsoport gyűrű részlete is lehet.
- 3/ A legegyszerűbb konstitúciójú amid az acetamid.
- 4/ Az amidcsoportban a C=O kötés π elektronpárja a N-atom felé delokalizálódik.

- A) Csak az 1.
- B) A 2. és a 3.
- C) Az 1., a 2. és a 4.
- D) Az 1. és a 3.
- E) A 3. és a 4.

II. feladatsor**1. feladat**

Egy anyag 0,2039 grammját sósavval titráljuk. A fogyás $9,99 \text{ cm}^3$ $0,500 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú sósav. Az anyag nembázisos szennyeződést is tartalmaz.

- Döntsük el, hogy a vizsgált anyag KOH vagy NaOH!
- Határozzuk meg, hány tömegszázalék szennyeződést tartalmaz az anyag!

5 pont

2. feladat

$100,0 \text{ cm}^3$ telített Ca(OH)_2 -oldatot elektrolizálunk 2,921 óráig. Az elektrolízis időtartama alatt a cellákból összesen $10,00 \text{ dm}^3$ standardállapotú gázt vezetnek el.

- Mekkora átlagos áramerősséggel elektrolizáltunk?
- Mekkora az elektrolizált oldat sűrűsége az eredeti oldat sűrűségéhez képest?
- A gázfejlődésen kívül tapasztalható-e még valamilyen látható jelenség az elektrolízis folyamán?

(Az elektrolízis hatásfokát tekintjük 1-nek.)

$$F = 96487 \text{ C/mol}$$

8 pont

3. feladat

Híg BaCl_2 -oldathoz 200 cm^3 $0,100 \text{ mol/dm}^3$ töménységű Na_2SO_4 -oldatot adunk négy egyenlő részletben. Az első részlet hatására 126,5 J hő fejlődött, a másodikra ugyanannyi, a harmadikra 93,6 J, a negyedikre semmi.

- Mekkora a lejátszódó folyamat reakcióhője?
- Hány gramm báriumot tartalmazott az oldat?

8 pont

4. feladat

A fenti egyensúlyi gázelegy nyomása 101 kPa, hőmérséklete 50 °C. A reakció egyensúlyi állandója ezen a hőfokon $1,000 \cdot 10^{-2} \text{ mol/dm}^3$.

Mekkora a **B** koncentrációja?

$$R = 8,314 \text{ J/K} \cdot \text{mol}$$

7 pont

5. feladat

Kristályvíztartalmú vas(II)-szulfátból $[\text{FeSO}_4 \cdot 7 \text{H}_2\text{O}]$, 25 tömeg%-os, $1,18 \text{ g/cm}^3$ sűrűségű kénsavoldatból és 30 tömeg%-os, $0,892 \text{ g/cm}^3$ sűrűségű ammóniaoldatból Mohr-sót $[\text{Fe}(\text{NH}_4)_2(\text{SO}_4)_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}]$ állítunk elő.

Elvileg mekkora kitermeléssel állíthatunk elő 0 °C-on Mohr-sót a felsorolt anyagok sztöchiometrikus arányban történő felhasználásakor?

[0 °C-on 100 g víz 12,5 g vízmentes $\text{Fe}(\text{NH}_4)_2(\text{SO}_4)_2$ -ot old.]

10 pont

6. feladat

$0,100 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú ammóniaoldat hígításával olyan oldatot készítettünk, amelynek a pH-ja 50 °C-on 7,00.

a) Mekkora az ammóniumionok és az ammóniamolekulák anyagmennyiség-aránya az 50 °C-os, 7,00-es pH-jú ammóniaoldatban?

b) Hányszoros térfogatra hígítottuk a $0,100 \text{ mol/dm}^3$ -es oldatot?

A vízionszorzat értéke 50 °C-on: $K_v = 5,60 \cdot 10^{-14} \text{ mol}^2 \cdot \text{dm}^{-6}$,

az ammónia bázisállandója 50 °C-on: $K_b = 6,76 \cdot 10^{-7} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$.

10 pont

7. feladat

Egy vas-szulfid-ásványban a FeS mellett szennyezésként bázisos vas-karbonát ($\text{Fe}[\text{OH}]\text{CO}_3$) és vas-oxid (Fe_2O_3) is található. A minta 0,9320 grammjának fölős kénsavban való feltárása során $204,3 \text{ cm}^3$ $1,00 \cdot 10^5 \text{ Pa}$ nyomású 18°C -os gáz fejlődött. A feltárás eredményeként kapott oldatot desztillált vízzel mérőlombikban $50,00 \text{ cm}^3$ -re egészítettük ki, majd $10,00 \text{ cm}^3$ -es részletekben $0,0200 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú KMnO_4 -oldattal titráltuk. A fogyások a következők voltak: $11,20 \text{ cm}^3$, $11,23 \text{ cm}^3$, $11,20 \text{ cm}^3$.

Adjuk meg a vas-szulfid-ásvány tömegszázalékos összetételét!

14 pont

8. feladat

Ismeretlen koncentrációjú piridinoldat $10,00 \text{ cm}^3$ -éhez $7,50 \text{ cm}^3$ $0,1000 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú HCl-oldatot adunk. Az így kapott oldat savfölöslegére $2,95 \text{ cm}^3$ $0,1000 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú NaOH-mérőoldat fogyott.

- Mekkora a kiindulási piridinoldat koncentrációja?
- Hogyan változott az eredeti piridinoldat jellegzetes szaga a sósav hozzáadására?
- A lúg adagolását a semlegesítés után jelentős felesleggel tovább folytattuk. Hogyan változott a túltrált oldat szaga? A választ ionegyenlettel is támasszuk alá!

8 pont

9. feladat

Egy szerves sav, amelynek 0,835 g-ja 1,851 g brómot szintelenít el, a következő elemanalízis eredményt adta: 50,0 % C, 5,61 % H és 44,4 % O.

Tegyünk javaslatot a vegyület konstitúciós képletére!

10 pont